

TURİZM ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU TOPLANTI RAPORU

26 NİSAN 2013

Bilecik İl Genel Meclisi Toplantı Salonu

Bu raporun içeriği Özel İhtisas Komisyonu toplantılarında belirtilen görüş ve düşünceler ile oluşturulmuş olup Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın görüşlerini yansıtmamaktadır.

Bilecik Turizm Özel İhtisas Komisyonu Toplantı Raporu

Bursa Eskişehir Bilecik illerini kapsayan TR41 Bölgesi için 2014-2023 dönemini kapsayan Bölge Planı Çalışmaları kapsamında iller özelinde ve sektörel bazda ihtisas komisyonları oluşturulması planlanmıştır. Kalkınma Bakanlığı tarafından Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'na verilen yetki ile başlatılan bölge planı çalışmaları ile birlikte, bütün bölge illerinde Sanayi; Turizm; Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi ve Ormanlık; Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Sosyal Yapı, Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik alanlarında 6 ihtisas komisyonu oluşturulmuştur. İlgili alanlarda illerin ve bölgelerin 2023 vizyonu ele alınırken, ortaya konulan sorunların, oluşturulan strateji ve hedeflerin tüm bölgenin ortak ürünü olması amacıyla bölge paydaşlarının bu toplantılara en üst düzeyde katılım sağlaması hedeflenmiştir.

Metodoloji

Katılımcı bir Bölge Planı oluşturulması sürecinde son derece önemli bir görev üstleneceği düşünülen özel ihtisas komisyonları toplantıları temel olarak 3 oturum üzerinden gerçekleştirilmiştir. İlk oturumda, Ajans personeli tarafından bölge planı süreci ile ilgili katılımcılara bilgiler verilmiş; toplantıların amaç ve yöntemi hakkında açıklamalar yapılmıştır. Daha sonra ilgili sektör kapsamında, dünya genelinde, ülke bazında, bölgesel ve il ölçeğinde yaşanan gelişmelerden bahsedilmiş, yine ajans personeli tarafından bölge planına altlık oluşturması için hazırlanmış olan sektörel mevcut durum analizlerinin kısa sunumları yapılmıştır. Sunumlardan sonra, katılımcılardan il ve bölge genelindeki yaşanan ve önümüzdeki 10 yıllık süreçte yaşanması beklenen temel gelişme ve eğilimleri ortaya koymaları istenmiştir.

İlk oturumda ortaya konulan temel gelişme ve eğilimler ajans personeli tarafından sınıflandırılmış ve bir sonraki oturumda bu temel gelişme ve eğilimler "Güçlü-Zayıf-Fırsat-Tehdit" analizlerinde kullanılmıştır. Bir önceki oturumda yapılan sınıflandırma, bu oturumda ele alınan konuların daha odaklı ve stratejik olmasını sağlamıştır. "World Cafe" metodunun kullanıldığı GZFT analizlerinde, katılımcılar iki gruba ayrılmış olup, ilk aşamada birinci grubun ilin "güçlü olduğu yönler ve sahip olduğu fırsatların" ortaya konması istenmiştir. Paralel olarak diğer grubun da ilin "zayıf olduğu yönler ve karşılaştığı tehditler" kapsamında fikirlerini beyan etmesi beklenmiştir. Daha sonra bu iki grup yer değiştirerek aynı konuları bu sefer de farklı grupların çalışması istenmiştir. Ajans personeli, bir önceki grupta ortaya konulan hususlar hakkında yeni gruba bilgi vermiş ve yeni gruptan gelecek yeni fikirleri sunmaları istenmiştir. Bu şekilde bütün komisyon katılımcılarının her iki konu üzerinde görüşlerinin alındığı bir sistem oluşturulmuştur.

Toplantıların son oturumunda da, yine temel eğilim ve gelişmeler bağlamında güçlü-zayıf-fırsat ve tehditlerin de göz önüne alınarak gruplandırılan farklı iki kategori kapsamında, sektörel bazda önceliklerin, strateji ve hedeflerin belirlenmesi oluşturmuştur. Toplantı katılımcılarından bu aşamada en az üç öncelik ve her öncelik altında en az iki strateji ortaya konması istenmiştir. Bu öncelikler ve stratejilerin -mümkün olduğunca- önceliklerin ve uygulama esaslarında önem arz eden hususların belirtilmesi, stratejilerin gerçekleştirilmesi için var olan riskler ve gerekli olan şartların ortaya konulması ve yine ilgili konulara yönelik başarı göstergeleri, kurumsal-yasal ve mali çerçevenin katılımcılar tarafından çizilmesi istenmiştir. Bu oturumda da yine "World Cafe" metodu uygulanmış olup, ortaya konulan iki farklı kategoride oluşturulan iki grubun temel amaç ve hedefleri belirlemesi, daha sonra da grupların yer değiştirerek diğer konu hakkında görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. Ajans personeli, yine bir önceki grup tarafından ortaya konulan temel amaç ve hedeflerin yeni gelen

gruba sunumunu gerçekleştirmiş ve yeni gruptan gelen öneriler de eklenmiştir. Tam gün boyunca süren komisyon toplantıları sonucunda ilgili sektörlere yönelik geniş kapsamlı bilgiler elde edilmiş olup, sektörlere yönelik temel eğilimler, GZFT analizleri, temel amaç ve hedefler dışında bölge planının mevcut durum analizlerinde kullanılmak üzere önemli bilgi ve eğilimler de ortaya konmuştur.

Toplantı Oturumları

1.Oturum: TEMEL EĞİLİMLER

Temel eğilimlerin tartışıldığı 1. oturum, beyin fırtınası yöntemi ile icra edilmiş, toplantı başında ajans çalışanları tarafından yapılan sunumlarda bölge planı süreci, Bilecik turizminin mevcut durumunun analizi, toplantılardan beklenen çıktılar ve oturumların yöntemi ortaya konularak toplantılardan azami çıktı elde edilmesi hedeflenmiştir.

- Bilecik'te öne çıkan ve kenti simgeleyen bir marka bulunmaması tanıtım ve pazarlamanın eksik yapılmasına neden olmaktadır.
- Mermer, ipek, seramik üzerine marka değeri olan ürünler geliştirilmesi ve teşvik edilmesi gerekmektedir.
- Dışarıdan gelenler ziyaretçilere Osmanlı Tarihi yanlış anlatılmaktadır. Profesyonel tanıtım ve rehberlik hizmetlerinin sağlanmasında eksiklik olduğu görülmektedir.
- Eko-turizm ve doğa turizmi üzerine çalışmalar yapılması ve doğa turizmi master planı gerekmektedir.
- Bilecik turizminin turistlerin konaklamasına mı yoksa günübirlik ziyaret etmesine mi uygun bir yapısı olduğu, bu konuda nasıl bir strateji uygulanacağı, pazarlama stratejisinin ne olması gerektiği konularının çözüme kavuşturulması gerekmektedir.
- Tanıtımda dizi, film, ulusal reklam gibi daha etkili bir kampanyaya ve yerel yöneticiler ve turizm temsilcilerinin birlikte çalışacağı bir yapıya ihtiyaç bulunmaktadır. BEBKA'nın hazırladığı tanıtım filmlerinin ulusal medyada görünürlüğünün sağlanması Bilecik'in tanıtımına faydalı olacaktır.
- Bölgede (özellikle Osmaneli ve Söğüt'te) birkaç yıl öncesine kadar günübirlik tarih turizmi vardı, yavaş yavaş konaklama sayıları arttı. Acenteler ve konaklama tesisleri kâr gözetmeden bu konuya eğilirse ve tanıtıma önem verilerse konaklama sayıları daha da artacaktır.
- Turizm merkezlerine yakın olmasının il için gelecekte yeni fırsatlar yaratacağı ifade edilmektedir. Örneğin Eskişehir'e yakınlık nedeniyle Eskişehir'i gezdikten sonra Söğüt'te konaklama yapan gruplar var.
- Son yıllarda dünyada ve Türkiye'de biyoçeşitlilik ön plana çıktı. Sürdürülebilirliğe dikkat edilmek koşuluyla avcılık gibi alternatif turizm çeşitleri geliştirilebilir.
- BEBKA'nın desteklediği rehberlik kursu eğitimi, ildeki turizm tanıtımının profesyonelliğini artıracaktır.
- Spor takımlarının kamp yapmasına uygun koşullar bulunduğu için ilerleyen dönemlerde tesis ve altyapı yatırımlarına paralel olarak bu tür ziyaretler artabilir. Kınık'a izcilik kampı için gelen gruplar çömlekçilik öğrenerek kırsal ekonomiyi canlandırıyorlar.
- Bursa-Yenişehir-Söğüt tarihi İpekyolu, Karakeçili yörüklerinin konakladığı yerler turizme kazandırılırsa önemli bir turistik cazibe merkezi olabilir.
- Çömlekçilik, ahşap oymacılığı gibi el sanatlarının, ipekböcekçiliği faaliyetinin tanıtımına olan ihtiyacın ilerleyen yıllarda artacağı beklenmektedir.

- Bilecik'te tanıtım ve marka oluşturma potansiyeli açısından çok sayıda değerli kültürel ve tarihi malzeme var, pazarlama ve marka konuları gittikçe daha fazla önem kazanıyor.
- Turistik hediyelik eşyalarda fiyatların yüksek olduğu, bu durumun tanıtım önünde önemli bir engel olduğu görülmektedir.
- Gönüllü rehberlik kavramı önem arz etmektedir. Bölgede yaşayan insanlar özellikle esnaf turizm konusunda bilinçlendirilmeli.
- Bilecik'te inanç turizmi değil tarih turizmi bulunmaktadır. İnanç turizmi kavramı mevcut turizm türüne uygun düşmemektedir.
- Örgütlenme önümüzdeki yıllarda daha önemli hale gelecektir, kamu ve özel kesimin bulunduğu ihtisas komisyonu gibi platformlar iyi bir örnektir.
- 2005'ten itibaren Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın sağladığı restorasyon yardımıyla faydalanan çok sayıda tarihi ev bulunuyor. İl genelinde birçok tescilli tarihi ev var. İlçelerde ağırlıklı olarak Osmaneli, kısmen Gölpazarı ile Pazaryeri'nde ve az sayıda Söğüt'te var. Bu evlerin restorasyonu da önem arz etmektedir.
- Bilinçlendirme ve örnek uygulamalar olması halinde ilçelerde ev pansiyonculuğu yapılabilir.
- Osmanlı Devleti'nin Bilecik'te kurulmuş olması il için önemli bir tanıtım potansiyeli sağlamaktadır. Ancak temsili maket alanlar, çadırlar ile görsel bir şekilde tanıtılırsa bu potansiyel bir avantaja dönüşebilecektir. Tarihi ve doğal yapıyı daha iyi anlatacak profesyonel hazırlanmış billboardlar da il ve ilçelerde yer almalıdır.
- Çapraz pazarlama tekniği gibi daha etkili yöntemlerle Söğüt şenliklerinin daha doğru planlaması ve pazarlaması konusu önem arz etmektedir. Mevcut durumda şenliğin etkisi belli bir güne ve benzer nitelikte profile sahip kısıtlı sayıda ziyaretçiye indirgenmiş durumdadır.
- Üniversitenin turizmin gelişimi amacıyla gerçekleştirilecek projelerde daha fazla rol alması gerektiği anlaşılmaktadır. Bunun dışında üniversitede Osmanlı-Türk kürsüsü, Osmanlıca bölümlerinin açılması kültür ve tarih kenti olma kimliğini pekiştirecektir.

2. Oturum: GZFT Analizi

Katılımcılar tarafından beyin fırtınası yöntemiyle gerçekleştirilen temel eğilim toplantısında ortaya konan eğilimler ajans personeli tarafından konu, altsektör vb. kriterlere göre sınıflandırılmış ve katılımcılar da tecrübeleri, temsil ettikleri kurumun niteliği vb. kriterlere göre iki gruba ayrılarak her eğilim grubu için mevcut durumu ifade eden il turizminin güçlü ve zayıf yönleri ile gelecekte gerçekleşmesi beklenen tehdit ve fırsatları analiz etmişlerdir. İlk oturumda ortaya konan eğilimler sınıflandırıldığında ortaya çıkan gruplar şöyledir:

1. Turizm Altyapısı/Konaklama/Hizmet Kalitesi
2. Tanıtım/Pazarlama/Markakent
3. Ekoturizm/Doğa turizmi/Av turizmi
4. Kurumsal Yapı/İşbirliği
5. Tarih/Kültür/Kültürel Miras
6. Kırsal Kalkınma

Belirlenen gruplarda ortaya konan güçlü ve zayıf yönler ile fırsat ve tehditler aşağıda yer almaktadır.

1. Turizm Altyapısı/Konaklama/Hizmet Kalitesi

Güçlü Yönler

- i. Lojistik olarak geçiş yolları üzerinde bulunması, demiryolu ve karayolu ulaşım imkânlarının gelişmişliği, Marmara Bölgesi'ni Ege ve Akdeniz Bölgelerine bağlayan kavşak noktası üzerinde yer alması
- ii. Turizm altyapısı ve potansiyeli, il merkezinde mekânsal olarak yoğunlaşmamış olup ilçe merkezlerini de kapsayan bir yapıya sahip

Fırsatlar

- i. Tarihi Vezirhan konağı, tadilatı yapılmış olduğu için konaklama açısından fırsat sunmaktadır
- ii. Yazın yapılan turlar için konaklama imkânı yaratabilir, ilçelerdeki yaz aylarında boş kalan öğrenci yurtları bazı değişikliklerle yeni fırsatlar yaratabilir
- iii. Hızlı tren ve karayolunda devam eden ulaşım projelerinin tamamlanmasının ardından gelen turist sayılarının artması beklenmektedir

Zayıf Yönler

- i. Grup turizmine yönelik hizmet veren tesis eksikliği
- ii. Yol üzerinde yönlendirme levhalarının yetersiz olması
- iii. Yarım pansiyon kalan ziyaretçilerin hizmet altyapısı eksikliği nedeniyle ilden erken ayrılmaları
- iv. Konaklama imkânlarının yetersizliği (beş yıldızlı bir otel, konferans salonu, otopark vb. altyapı yatırımlarının olmaması) yanında tek tip konaklama imkânı olması ve tesisler arasındaki uyumsuzluk, fiyat farklılıkları nedeniyle rekabetçiliğin zayıflaması
- v. Sosyal aktivitelere dönük sosyal mekân ve tesis eksikliği
- vi. Turizm tesisleri yılın belli dönemlerinde asker ailelerinden yaptıkları kârla yetinerek hem kaliteyi düşürmekte hem de turizm imajını zedelemektedir.
- vii. Gezi noktalarında küçük ölçekli hizmet tesislerinin eksikliği

Tehditler

- i. Yapılacak olan konaklama tesisleri için yabancı yatırımcının bölgeye girmesi, birçok faydası olmasına rağmen rekabet gücü olmayan konaklama işletmelerini olumsuz etkileyebilir
- ii. Yatırım teşviklerinde Bilecik'in sunulan avantajlardan yeterince faydalanamaması
- iii. Altyapı eksikliklerinin neden olduğu çevre tahribatı
- iv. Bilecik'teki çoğu otelin ticari kaygıdan dolayı kaliteden ödün vererek turizmin gelişmesini olumsuz etkilemesi
- v. Çevre illerde yapılan turizm yatırımlarındaki kalite yakalanamazsa bu durum Bilecik turizmini ve konaklama sayılarını olumsuz etkileyebilir

2. Tanıtım/Pazarlama/Markakent

Güçlü Yönler

- i. Turizm fuarlarına katılım konusunda bilincin artıyor olması
- ii. Markaşehir Bilecik Paneli'nin paydaşlar üzerinde yarattığı olumlu etki
- iii. İlde yaşayan yerel halkın hoşgörülür ve yabancılara karşı olumlu tutumları ile biliniyor olması
- iv. İldeki suç oranlarının düşüklüğü

- v. Her yıl yapılan Ertuğrulgazi Şenlikleri ve yerel şenlikler sayesinde ilin tümünde hareketli yerel tanıtım faaliyetinin olması

Zayıf Yönler

- i. Pazarlamada hedef kitle farklılaştırılmasının yapılmıyor olması
- ii. Bilecik'in görsel medyada tanıtım eksikliği
- iii. Bilecik'e özgü prototip bir simgenin eksikliği, simge olabilecek ürünlerin marka değerinin düşük olması
- iv. Bilecik sınırları içinde sakinşehir (bilinen adıyla cittaslow) olma özelliği taşıyan Osmaneli gibi merkezlerde ilgili kesimlerin yeteri kadar konu üzerinde hassasiyet göstermemeleri
- v. Hediyelik eşya satan yerel dükkânların olmaması, turistlere bilgi verebilecek kiosk ve turizm kulüpleri eksikliği
- vi. Profesyonel turist rehberliği eksikliği ve bundan dolayı eksik ya da yanlış bilgi verilmesi
- vii. Marka kent anlamında Bilecik'in özellikle tanıtımda Bursa ve Eskişehir'in gölgesinde kalması

Fırsatlar

- i. Henüz keşfedilmemiş bir yer olması nedeniyle kendine has tarihi ve doğal kimliğinin bozulmamış olarak kalmasının gelecekte avantaj haline dönebilecek olması
- ii. Çok sayıda fuara katılımın tanıtıma yapacağı olumlu etkilerin önümüzdeki yıllarda hissedilecek olması
- iii. Hedef turist kitlesinde fiziksel engelliler gibi dezavantajlı grupların ön plana çıkarılarak pazar farklılaştırılmasının konaklama işletmeleri tarafından yavaş yavaş yapılıyor olması
- iv. Avrupa'daki şehirlerle yapılacak kardeş şehir gibi projelerin Avrupa'dan Bilecik'e tarih turizmi amacıyla gelecek ziyaretçi sayısını artıracak olması

Tehditler

- i. Turizm meslek yüksekokulu öğrencilerinin tanıtımda yerince değerlendirilememesi ildeki turizm bilinç düzeyi için tehdit oluşturuyor
- ii. İldeki esnafın ve yerel halkın mevcut ticari algıları ve alışkanlıkları nedeniyle tanıtım üzerinde direnç oluşturmaları

3. Ekoturizm/Doğa turizmi/Av turizmi

Güçlü Yönler

- i. Orman alanlarının fazla olması ve flora-fauna zenginliği
- ii. Yöresel ürünlerin çeşitliliği (Pazaryeri bozası, Osmaneli ayva lokumu, fasulye, kabak, Gölpazarı kirazı)
- iii. Su sporlarına elverişli göl, gölet ve akarsuların varlığı
- iv. Zengin yaban hayatının varlığı, sürdürülebilir avcılığa uygun olması
- v. Kamp alanı olarak kullanılacak tabiat varlığı çeşitliliği (Harmankaya tabiat parkı, Sakarya Vadisi, Sofular ve Üçtepe yaylaları)
- vi. Bisiklet ve dağ yürüyüşü sahalarına uygun alanların varlığı
- vii. Kınık ilçesinde Balkan ülkelerinden getirilen botanik kültürünün zenginliği

Zayıf Yönler

- i. Özellikle av turizmi için rekreasyon alanlarında tesis eksikliği
- ii. Doğa turizm için uygun destinasyonlar hakkında bilgilendirme ve tanıtım eksikliği
- iii. Av için kullanılacak hayvan türleri konusunda bilgi düzeyinin yetersizliği

Fırsatlar

- i. İldeki doğal alanların halen tam olarak tanınmamış olması
- ii. Av tv gibi ulusal medya kanalları aracılığıyla yapılabilecek tanıtım olanakları

Tehditler

- i. Flora-fauna testinin yapılmaması ve kontrolsüz doğa ve av turizminin çevre için oluşturduğu tehdit
- ii. Mermer ocaklarının ve madenlerin atıklarının doğal çevreyi tahribata uğratması

4. Kurumsal Yapı / İşbirliği

Güçlü Yönler

- i. Yerel yönetimlerin turizme olan ilgi ve desteği
- ii. Küçük il olmanın getirdiği kurumsal işbirliğinin kolaylığı
- iii. BEBKA sayesinde komşu illerle işbirliğinin sağlanmış olması

Zayıf Yönler

- i. Bölgedeki sektör temsilcileri arasındaki koordinasyon eksikliği
- ii. Sektör temsilcileri ve kurumlararası işbirliğinde çalışma biçiminde farklılıkların olması
- iii. Turizm il koordinasyon kurulunun çalışmalarının yetersizliği
- iv. Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerindeki sektörde bulunan kurum yöneticilerinin mevcut gelirlerden pay alma kaygılarının turizmde doğru plan ve projelerin yapılması gerekliliğinin önüne geçmesi

Tehditler

- i. Kuyulumescit bölgesinde restorasyon konusunda yaşanan uzlaşamama gibi olumsuz örneklerin varlığı
- ii. Askerlerin izinli oldukları haftasonu günlerinde şehir halkın sosyal hayatının kötü etkileniyor olması ve ilin haftasonu sahip olduğu bu görüntünün kentin kimliğine zarar veriyor olması, mülki amirlerin çözüm konusundaki isteksizlikleri

Fırsatlar

- i. Turizm Bakanlığı'nın 2023 Turizm Stratejisi'nde de yer aldığı gibi il düzeyinde koordinasyonu önemsemesi ve teşvik etmesi

5. Tarih/Kültür/Kültürel Miras

Güçlü Yönler

- i. Kuruluş ve kurtuluş şehri kimliği ve bunu güçlendirecek çok sayıda tarihi ve kültürel ürünlerin varlığı (Şeyh Edebalı, Ertuğrulgazi gibi büyüklerin türbeleri, Metristepe anıtı)
- ii. Tarihi ipek fabrikalarının varlığı
- iii. Tarihi İpekyolu'nun Söğüt'ten geçiyor olması, bu yol üzerinde yer alan Karakeçili aşiretinin ve yörük çadırlarının kültürel önemi
- iv. Osmaneli'nde çok sayıda sivil mimari örneğinin Kültür ve Turizm Bakanlığı desteği ile restore edilmiş olması

Zayıf Yönler

- i. Osmanlı Devleti'nin kuruluşunu anlatan temsili maket, tablo gibi eserlerin eksikliği
- ii. Turistik destinasyonlarının tanıtımında teknolojinin (sanal tur gibi) yeterince kullanılmaması
- iii. İle gelen bir ziyaretçinin tarih turizmini ifade eden eserleri birarada göremiyor olması (örneğin Söğüt'e gelen birisi Osmanlı Devleti ile ilgili çok az etkinlik ve tarihi yeniden canlandıran turistik eser, müze vs. görebiliyor)

Fırsatlar

- i. Tescilli evlere verilen destek
- ii. Tarihin görsel medya aracılığıyla popülerliğinin artıyor olması, sahip olduğu tarihsel kimlik nedeniyle Bilecik tanıtımı için fırsatlar sunabilir

Tehditler

- i. Yerel halkın turistik bölgeyi iyi tanımaması, kültürel mirasın farkına varamaması
- ii. İldeki anonim mimarinin kaybolması

6. Kırsal Kalkınma

Güçlü Yönler

- i. İpekböcekçiliği faaliyetinin kırsal ekonomide önemli yer tutuyor olması
- ii. Kınık'ta geleneksel çömlekçilik el sanatının, Dereköy'de ahşap oymacılığının icra ediliyor olması
- iii. Muratdere' de mermer atıklarından tablolar yapılıyor olması
- iv. Tarihi İpekyolu'nun Bilecik'ten geçmesi
- v. İkliminin dört mevsim ürün almaya uygun olması, çok sayıda sebze ve meyvenin yetişmesi ve bu sayede kırsal ekonomik faaliyetlerin çeşitliliği

Zayıf Yönler

- i. Kırsal bölgelere özgü domates, nar vs. festivallerle bölgenin tanıtımının istenilen düzeyde olmaması, festivallere gösterilen ilginin düşüklüğü
- ii. Kınık çömlekçiliğinin yaşatılmasının giderek zorlaşması, daha fazla çaba gerekmesi
- iii. Kırsal ekonomik faaliyetlerin uygulama alanlarının eksikliği, ipekböcekçiliği uygulama alanlarının belirlenmemiş olması
- iv. Yöre halkının farklı ekonomik faaliyetler, verimlilik gibi konularda bilgi eksikliği

Tehditler

- i. İthal ipeğin yerel ipekböcekçiliği üretim faaliyeti için tehdit oluşturması
- ii. Köy ve ilçelerdeki genç nüfusun şehire göçüyle el sanatlarının yaşatılması için gerekli insan kaynağının azalması

3. Oturum: Öncelikler ve Stratejiler

Tematik Alan 1: Turizm Altyapısının Geliştirilmesi

Öncelik 1: Turizm Çeşitliliği (Eko turizm/Doğa turizmi/Av turizmi)

Stratejiler:

- Eko-turizm ve doğa turizmi alanlarının haritasının çıkartılması, bu amaçla ilgili kurum ve kuruluşların (Bilecik Belediyesi, İl Özel İdaresi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İl Tarım Müdürlüğü, Orman ve Su İşleri Müdürlüğü, Orman İşletme Müdürlüğü, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcileri) bir araya getirilerek ortak çalışma yapılması
- Turizm gelişme planlarının yapılması ve bu planlarda önceliklerin belirlenmesi
- İl turizminin geliştirilmesi için yapılmasına ihtiyaç duyulan tesislerin bütçesini belirlemek ve yatırımcı çekmek için fizibilite çalışmalarının yapılması
- Doğa turizmi potansiyeli olan Bozüyük'te teleferik ile kayak alanı oluşturulması ve yatırımcı çekilmesi amacıyla fizibilite yapılması
- Pazaryeri'ndeki göletlerin taşıdığı turistik potansiyelin değerlendirilmesi amacıyla küçük ölçekli altyapının yapılması
- Karasu Deresi ve Hamsu Deresi'nin ıslah edilerek rekreasyon alanına çevrilmesi
- Mermer atıklarının doğayı tahrip etmesinin önlenmesine dönük sınırlayıcı tedbirler alınmalı
- Kurulacak turizm tesislerinin çevre dostu olması ve doğa ile uyumlu olması, konvansiyonel kitle turizmine ve tüketime dönük tesislerden farklı olması için tedbirler alınmasının sağlanması

Öncelik 2 – Tarih/Kültür/Kültürel miras (Tescilli Yapılar, İpekyolu, Yöresel Değerler)

Stratejiler:

- Bursa Büyükşehir Belediyesi, Yenişehir ve Bilecik belediyelerinin işbirliği ile eski İpek Yolu'nun canlandırılması, Karakeçililerin kaldığı alanların turistik destinasyon haline getirilerek konaklamaya açılması
- İl girişlerine tanıtım hizmet etmesi amacıyla özlü sözler içeren tabela ve billboardların yerleştirilmesinin sağlanması
- Tarihi yapıların düzenli bakıma tabi tutulması amacıyla ilgili kurumlarla görüşmeler yapılması
- Kültür Bakanlığı düzeyinde sivil mimari örneklerine yapılan desteklerin artırılması

Tematik Alan 2: Tanıtım/pazarlama/hizmet kalitesi/sektörler arası işbirliği

Öncelik 1: Turizm Çeşitliliği (Eko turizm/Doğa turizmi/ Av turizmi)

Stratejiler:

- Çarpıcı bir slogan bulunarak ve profesyonel tanıtım ajansları ile çalışılarak doğa turizminin tanıtılmasının önceliklendirilmesi

- Bahsedilen turizm türlerinde arz kaynağının mevcut olduğu konusunda muhatapların bilinçlendirilmesi
- Bilecik'in yerli ve yabancı turist gereksinim ve isteklerine göre pazarlama stratejisinin buna uygun oluşturulması
- Ulaşılabilirliğin artırılması için tanıtıcı bilgi ve yönlendirme levhaları konulması
- Yerel halkın turizm konusunda sahiplenme bilinçlerinin ve bilgilerinin artırılması için ilçe ve köylerde toplum lideri kişilere eğitimler verilmesi
- Ev pansiyonculuğunun uygun olan yerlerde teşvik edilmesi, örnek uygulamalarla köylülerin bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Öncelik 2 – Tarih/Kültür/Kültürel miras (Tescilli Yapılar, İpekyolu, Yöresel Değerler)

Stratejiler:

- Bilecik'in markalaşması için el sanatlarının yerel idarelerce önce teşvik edilmesi sonra desteklenmesi
- Daha önce yapılmış kültür mirası envanteri çalışmasının güncellenmesi
- İli simgeleyen değerlerden birinin tamamen Bilecik ile özdeşleştirilmesi, markalaşmasının sağlanması
- Kültürel envanter çalışmasının sayısının artırılması
- Üniversite bünyesinde kültürel mirası korumaya yönelik kürsü kurulması (Osmanlıca bölümü, tarihi- kültürel araştırmalar bölümü)
- Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığı ile gençlere tarih bilincinin ilgi uyandıracak şekilde anlatılmasının sağlanması, bölge illerinden Bilecik'e eğitim gezisi yapılmasının sağlanması

Öncelik 3 – Kurumsal İşbirliği (Üniversite/Kamu/Özel Sektör/STK)

Stratejiler:

- Sektör çalışanlarının turizm değerleri hakkında bilgilendirilmesi, eğitilmesi
- Turizm fakültesinin kurulmasının gerekliliği konusunun ilgili çevrelerde tartışılmasının sağlanması
- Üniversitede turizm alanında çalışan ve eksikliği hissedilen daha fazla sayıda akademisyenin istihdamının sağlanması
- Sektördeki işbirliğinde daha fazla kurumsallaşmanın sağlanması
- TÜRSAB ile ortak çalışılarak senelik çıkarılan Kültür-Turizm rotalarına Bilecik'in dahil edilmesinin sağlanması
- Kurumlararası ortak çalışma kültürünün oluşturulması
- Kurumlar arası görev paylaşımının net olarak belirlendiği (örneğin bütçe için İl Özel İdaresi, planlama için belediyeler, saha tespiti için Orman ve Su İşleri Bölge Müdürlüğü, İl Tarım Müdürlüğü, tanıtım/bilgilendirme için sivil toplum kuruluşlarının görevlendirilmesi) ortak çalışma kültürüne hizmet edecek bir yapının oluşturulması
- Yerel yönetimin karar alma süreçlerinde etkinleştirilmesi, mevzuatla alakalı aksayan noktaların düzeltilmesi

Öncelik 4– Kırsal Kalkınma (İpekböcekçiliği/Çömlekçilik/Ahşap Oymacılığı)

Stratejiler:

- Bölgeye yatırım yapan işletmelerin turizm ve kırsal kalkınmaya destek olmalarının sağlanması

- Kırsal nüfusun el sanatları üretimi desteklenerek turizm konusunda bilinçlendirilmesi, yerel üreticilerin turizmden kâr elde edeceklerinin vurgulanması
- Osmanlı Kültür ve El Sanatları Merkezi'nin yürüttüğü dokuma faaliyetinden elde edilen ürünler için marka tescili, coğrafi işaret tescili, hediyelik eşya üretimi teşvik edilerek kırsal üretim geliştirilebilir ve markalaşma sorunu aşılabılır.
- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün projesi olan Kınık Köyü çömlekçilik kursu gibi el sanatlarını geliştirme ve kursu alanların küçük ölçekte hibeler almasını sağlamak amacıyla KOSGEB gibi kuruluşlarla işbirliği geliştirilmesi sağlanması veya üretilen ürünlerin turistlerin uğradığı yerlerde satışının sağlanması

EK 1 - Bilecik Turizm Özel İhtisas Komisyonu Katılımcı Listesi

Aşağıda isimleri belirtilen sektör temsilcileri Özel İhtisas Komisyonu Üyesi sıfatıyla toplantıya katılarak görüş, tespit ve önerileriyle komisyon çalışmasına katkıda bulunmuşlardır. Toplantıda Bilecik turizm sektörü için belirlenen eğilimler, tespit edilen güçlü ve zayıf yönler, fırsat ve tehditler ile öncelik ve stratejiler Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı tarafından kaydedilip derlenmiş olup ifadelerin içeriği katılımcıların bakış açısını yansıtmaktadır.

Katılımcı Adı	Katılımcı Soyadı	Kurum
Nezir	Ayhan	Orman ve Su İşleri Bilecik Şube Müdürlüğü
Bilal	Ayvaz	Söğüt Namlı Osmanlı Konağı
Hülya Eçen	Çalışkan	Kalite Yönetim Temsilcisi
Arif	Durmuş	Edebalı Kültür ve Araştırma Derneği
Kaan	Erdin	Söğüt Namlı Osmanlı Konağı
Halil İbrahim	Kara	Ertuğrulgazi'yi Anma ve Söğüt Şenliği Vakfı
Fikret	Karaçalı	Grand Çalı Otel
Mehmet	Kocabıçak	Bilecik İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Onur Alp	Nağas	Bilecik İl Özel İdaresi
İsmail	Özkan	Söğüt Belediyesi
Ahmet	Vatan	Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi Söğüt MYO Turizm ve Otel İşlet. Prog.
Salim	Yaşar	Şeyh Edebalı Derneği

Not: Katılımcılar alfabetik sıraya göre verilmiştir.